

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 459/2024-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Barborou Vrbovou, advokátkou, Wilsonova 6, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 39P/67/2024 (pôvodne sp. zn. 39P/144/2022) takto

rozhodol:

Ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 39P/144/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je navrhovateľkou v napadnutom konaní o zvýšenie výživného na maloleté deti. Sťažovateľka v sťažnosti opisuje priebeh napadnutého konania, z ktorého vyplýva, že svoj návrh podala 16. augusta 2022 na Okresnom súde Bratislava III. Okresný súd uskutočnil prvé pojednávanie vo veci 8. decembra 2022, ktoré odročil na 16. marec 2023. Pojednávanie určené na 16. marec 2023 sa neuskutočnilo z dôvodov na strane

súdu, pričom bol určený nový termín pojednávania na 11. júl 2023. Sťažovateľka uvádza, že ani toto pojednávanie sa neuskutočnilo, a to z dôvodov na strane otca maloletých. V júli 2023 bolo sťažovateľke doručené uznesenie mestského súdu z 26. júna 2023 o prenesení miestnej príslušnosti na Okresný súd Pezinok. Okresný súd Pezinok s prenesením miestnej príslušnosti nesúhlasil. Vec bol predložená Krajskému súdu v Bratislave, ktorý rozhodol o miestnej príslušnosti vo veci sťažovateľky tak, že vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie. Podľa informácie poskytnutej mestským súdom ústavnému súdu bola veci sťažovateľky pridelená nová spisová značka 39P/67/2024.

3. Sťažovateľka vyjadruje názor, že predmetná vec nie je skutkovo ani právne zložitá, z hľadiska jej predmetu ide o priorizované konanie, v priebehu konania poskytovala primeranú súčinnosť tak, aby bola vec včas rozhodnutá. Napriek uvedenému napadnuté konanie prebieha viac než 2 roky, pričom dosiaľ sa vykonalo len jedno pojednávanie vo veci, čo považuje za neakceptovateľné, porušujúce jej označené práva.

4. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že označené práva sťažovateľky boli postupom mestského súdu v napadnutom konaní porušené, prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 30 000 eur a náhradu trov konania.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 459/2024-9 z 24. októbra 2024 sťažnosť prijal na ďalšie konanie v časti namietaných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní, vo zvyšku sťažnosť odmietol.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/61/2024 z 22. októbra 2024 v podstatnom k veci uviedol, že predmetná vec napadla 18. júla 2022. Vyjadril názor, že v danom konaní boli vykonávané úkony priebežne a plynulo po podaní návrhu, po prvotných procesných úkonoch bol maloletým deťom ustanovený opatrovník uznesením z 23. augusta 2022. K postupu súdu uviedol, že prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 8. decembra 2022, na ktorom súd vykonal výsluch matky a otca, pričom pojednávanie bolo odročené na účel ďalšieho dokazovania. Po účinnosti súdnej mapy súd uznesením z 27. júna 2023 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok, ktorý s prenesením príslušnosti nesúhlasil, predložil vec Krajskému súdu v Trnave (9. augusta 2023) a ten neskôr Krajskému súdu v Bratislave (11. septembra 2023), ktorý s postúpením veci taktiež nesúhlasil, preto bola vec predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (2. novembra 2023), ktorý rozhodol a vec vrátil Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie (8. januára 2024). Krajský súd v Trnave rozhodol 22. februára 2024 tak, že vec sa má vrátiť na mestský súd. Spis bol mestskému súdu doručený 24. apríla 2024. Mestský súd následne doručoval rozhodnutie a vyzval rodičov na predloženie listinných dôkazov a nariadil informatívne stretnutie rodičov s koordinátorkou v rámci Cochemského dohovoru. Informatívne stretnutia sa uskutočnili 19. júna a 15. júla 2024, ktoré napokon nevedli k uzatvoreniu rodičovskej dohody. Mestský súd vykonal

pojednávane 7. novembra 2024, ktoré bolo odročené na účel ďalšieho dokazovania na 18. február 2025.

7. K ďalším okolnostiam veci mestský súd uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 37P/159/2018-123 z 22. novembra 2018 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu bol návrh matky na zvýšenie výživného právoplatne (25. februára 2020) zamietnutý. Sťažovateľka približne po roku a pol opätovne podala rovnaký návrh na zvýšenie výživného (na 800 eur na každé dieťa), avšak s návrhom nepredložila listinné dôkazy na preukázanie svojich majetkových a zárobkových pomerov a pomerov maloletých detí. Mestský súd dal do pozornosti skutočnosť, že otec maloletých býva a pracuje v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska (približne 3 týždne) a potom sa zdržiava približne 10 dní v Českej republike, kde žije jeho terajšia manželka s maloletým synom. Ide o konanie s cudzím prvkom, preto je potrebné zohľadniť skutočnosť, že jednotlivé úkony a ich realizácia trvá dlhšie. K pojednávaniu uskutočnenému 8. decembra 2022 je potrebné uviesť, že sťažovateľka napriek predchádzajúcej výzve súdu nepredložila listinné dôkazy k tomuto termínu, čo viedlo k odročeniu pojednávania. Rovnako zdôraznil, že došlo k objektívnym okolnostiam, k obmedzeniam v súvislosti s realizáciou súdnej mapy, ktoré taktiež prispeli k dĺžke napadnutého konania. V závere vyjadril presvedčenie, že súd vo veci konal bez zbytočných prietáhov, majúci na pamäti najlepší záujem maloletých detí.

8. Chronológia procesných úkonov súdu a strán konania, tak ako ju opísal vo veci konajúci súd, korešponduje s obsahom súdneho spisu, ku ktorému mal ústavný súd vzdialený prístup.

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, so stanoviskom mestského súdu, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

13. Predmetom konania o tejto sťažnosti je postup mestského súdu v napadnutom konaní.

14. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že ide o štandardnú vec a prioritizované konanie (o zvýšenie výživného na maloleté deti), ktorá v okolnostiach veci nevykazuje prvky právnej zložitosti, avšak istú mieru skutkovej zložitosti ústavný súd vzhliadol v tom, že ide o konanie s medzinárodným prvkom, kde bolo potrebné doručovať písomnosti do cudziny a koordinovať postup súdu s prihliadnutím na túto skutočnosť.

15. Pri skúmaní kritéria správanie sťažovateľky (navrhovateľky) v napadnutom konaní ústavný súd, vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, konštatuje, že sťažovateľka, zastúpená v konaní advokátkou, čiastočne prispela k celkovej dĺžke konania, keď nereagovala na výzvu súdu na predloženie dôkazov týkajúcich sa jej majetkových a zárobkových pomerov ani do termínu prvého pojednávania vo veci, v dôsledku čoho bolo toto pojednávanie odročené na účel ďalšieho dokazovania.

16. Napokon ústavný súd hodnotil postup mestského súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní.

17. Z okolností veci je zrejmé, že realizácia súdnej mapy zasiahla do plynulosti napadnutého konania, keď v dôsledku nej došlo k postupu konajúceho súdu, ktorý vzhľadom na špecifické okolnosti veci vyvolal pochybnosť o miestnej príslušnosti konajúceho súdu, keďže výkon súdництва prešiel na mestský súd, ktorý v zmysle súdnej mapy a ňou určených obvodov nezahrnoval aj obvod, v ktorom majú sťažovateľka a jej maloleté deti trvalý pobyt, teda obec [REDACTED] ktorý spadá do okresu [REDACTED] (obvod Okresného súdu Pezinok). Následne aj postup do úvahy prichádzajúcich odvolacích súdov, ktoré nesúhlasili s predložením spisu, súvisel so zmenami vyvolanými súdnou mapou, preto nakoniec tento spor o funkčnú a kauzálnu príslušnosť musel riešiť najvyšší súd. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že čas potrebný na rozhodnutie o miestnej príslušnosti nie je možné pričítať na vrub mestskému súdu ako zbytočný priet'ah ani ako nesústredený postup.

18. V ďalšom postupe (po vrátení veci 24. apríla 2024, pozri bod 6 tohto nálezu) v napadnutom konaní mestského súdu ústavný súd nevzhliadol zbytočné priet'ahy ani neefektívny alebo nesústredený postup, ktorý by vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania (približne dva a pol roka) v kontexte realizovaných úkonov umožňoval dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky.

19. Vychádzajúc z uvedených zistení a dôvodov, ústavný súd konštatuje, že napriek skutočnosti, že ide o prioritizované konanie, a skutočnosti, že postup konajúceho súdu nebol ideálny, ani celková dĺžka napadnutého konania v rámci už uvedených okolností veci (nedostatočná súčinnosť

sťažovateľky, zahraničný prvok a súdna mapa) neumožňuje dospieť k záveru, že postupom mestského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky v intenzite potrebnej na ich vyslovenie. Preto sťažnosti v celom rozsahu nevyhoveli.

20. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľke obrátiť sa opätovne so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom konaní na mestskom súde dochádzalo k zbytočným priesťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu